

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LITO XI.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 21. aprila 1928.

Telefon št. 2552.

STEV. 47.

Leopold Fürsager — šestdesetletnik.

Danes praznuje v krogu svoje spoštovane rodbine 60-letni jubilej svojega rojstva eden izmed onih stebrov slovenskega gospodarskega sveta, na katerega smo Slovenci v resnici lahko ponosni. Leopold Fürsager iz Radovljice — kdo bi ga ne poznal — je mož one stare garde, ki je v časih težkih nacionalnih borb visoko nosila prapor slovenskega trgovstva, ki je z vztrajnim in poštenim delom kazala pot mlajši generaciji in ki je bila takorekoč jedro mladega našega slovenskega gospodarstva. Če motrimo vrste naših gospodarskih veteranov vidimo, da se vse prehitro redčijo, da jih je vedno manj. Zato jih tembolj cenimo in spoštujemo in je jubilej vsakega takega delavca, tudi za nas vseh svetel in radosten dan.

Naš današnji slavljencec je vzrasel iz skromnih meščanskih razmer. S trdim delom svojih rok in bistrim umom si je znal pomagati do samostojnosti. Poštenost in jeklena značajnost sta mu pripomogli do občega ugleda. Rojen 21. aprila 1868 v Ljubljani, je moral že v mladih letih iz hiše. V 4. letu mu je umrl oče. Tako je moral po drugem razredu zapustiti gimnazijo. »Postani pošten mož« je bil nauk, ki mu ga je dala njegova mati kot doto, ko je že ob svojem 12. letu zapustil družino. Izučil se je v trgovini gosp.

Alojzija Pogačnika v Cirknici. Nato je prišel v Ljubljano, dovršil je Mahrovo trgovsko šolo in deloval pri tvrdki F. Ks. Souvan, dokler ni aprila ustanovil svojo trgovino v Radovljici. Z neumornim in vztrajnim delom je svoj obrat v kratkem znatno razširil in njegova trgovina je kmalu zaslovela širom cele Gorenjske.

Toda posli v lastnem obratu mu še niso bili dovolj, zanimali se je začel zlasti za puškarsko industrijo in je še danes član takega podjetja v Borovljah. Pa tudi po svojem javnem delovanju si je jubilar pridobil povsod splošno zaupanje, ki mu je bilo izkazano posebno s tem, da so mu bile poverjene važne javne funkcije, ki jih deloma izvršuje še danes. Tako je bil več let v občinskem odboru radovljiškem, član načelstva posojilnice, član mestne hranilnice v Radovljici in leta 1903 je bil že tudi izvoljen za svetnika Trgovske in obrtniške zbornice. Intenzivno se je posvetil zborničnemu delu in je bil kot član zbornice tudi imenovan za člana obrtnega sveta na Dunaju. Po prevratu je bil v reorganizirani zbornici član industrijskega odseka in je tu ščitil zlasti interese naše obmejne industrije proti demontažnim nameram. Na I. vseslovenskem trgovskem shodu v Ljubljani 1907, na tej veliki manifestaciji slovenskega trgovstva, najdemo v prvih vrstah tudi našega jubilara. Na shodu je poročal »O koristi trgovskih organizacij, naša organizacija in nje smoter.« V odboru Zveze trgovskih gremijev je Fürsager že od njene ustanovitve, kjer kaže veliko agilnosti in inicijative.

Veliko skrb je vedno posvečal organizaciji trgovstva v radovljiškem okraju in načeljuje Gremiju trgovcev od ustanovitve vse do danes. Kot učni gospodar je vzgojil vrsto vrlih trgovcev, katerih podjetja danes lepo napredujejo. Naš jubilar ni štedil na trudu in tudi ne na času, če je šlo za pospeševanje trgovskih interesov in za obrambo in zaščito ugleda trgovskega stanu. Mnogo svojih moči je žrtvoval za obči dobrobit trgovstva in ko gledamo danes, ob tem važnem življenjskem mejniku nazaj na vse njegovo delovanje, nas navdajajo najiskrenejše želje, da bi nam bil ohranjen še mnoga leta zdrav in čil, v korist svojemu podjetju, v veselje svoji spoštovani rodbini in v ponos slovenskemu trgovstvu!

Na mnoga leta!

ZA UVEDBO POŠTNEGA PROMETA PO POVZETJU MED ČESKOSLOVAŠKO IN NEMČIJO.

Českoslovaške trgovske zbornice so na pobudo interesiranih krogov zaprosile českoslovaško pošto ministristvo, naj ukrene potrebno, da se čim prej uvede med Českoslovaško in Jugoslavijo poštni promet po povzetju, zlasti, ker je bil nedavno že uveden virmanski in izplačilni promet med českoslovaškim čekomnim zavodom in Jugoslovnsko Pošto hranilnico. O tem vprašanju bo prometni odbor razpravljaj na prvi seji.

TRGOVINSKA POGAJANJA S ČESKOSLOVAŠKO.

Koncem tega meseca bi se imela pričeti v Beogradu pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe s Českoslovaško. Če bi se pogajanja iz katerihkoli vzrokov ne mogla pričeti tedaj, se bodo pričela šele meseca junija in to v Pragi.

ZVEZA TRGOVSKIH GREMIJEV IN ZADRUG ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI.

vabi

na plenarno sejo načelstva Zveze trgovskih gremijev,

ki se vrši

v petek dne 27. aprila 1928 ob 10. uri dopoldne v Ljubljani v posvetovalnici Zbornice TOI, Beethovnova 10 (prilije, desno), z naslednjim dnevnim redom:

1. Poročilo o zveznem delovanju.
2. Naše stališče napram konzumnim zadrugam.
3. O stabilizaciji naše valute.
4. Določitev občnega zbora Zveze.
5. Obravnavanje perečih vprašanj o davčnih, kreditnih in drugih stanovskih zadevah po predlogih članov zveznega načelstva.

Predlog zakona o državnih trošarinah.

Komaj dva meseca po uveljavljenju izenačenega zakona o neposrednih davkih je finančna uprava napravila glede izenačenja davčne zakonodaje izdaten korak naprej in izdelala predlog zakona o državnih trošarinah, ki naj izvede dosledno izenačenje trošarin za celo ozemlje naše kraljevine.

Pri pobiranju trošarin tvori glavno neenakost trošarini na vino in žganje. Trošarina na vino se, n. pr. v Srbiji sploh ne pobira, v drugih pokrajinah pa še vedno po starih predvojnih zakonih, ki niso enotni. Tudi trošarina na žganje se v Srbiji ne pobira, tako da je v trošarinskem oziru naša država razdeljena na dva dela in ob Drini, so kakor ob državni meji, organi finančne kontrole, ki stražijo trošarinsko mejo, da preprečijo tiho-tapstvo žganja v prečanske kraje, kjer je žganje zavezano trošarini.

Tak položaj, ki ni v skladu z določili naše ustave, trajno ni vzdržen.

Ena glavnih zahtev prečanskih gospodarskih krogov v povojni dobi je bila, da se poleg direktnih davkov izenačijo tudi državne trošarine za vse dele naše države. Ustrezajoč tej na imperativnem določilu ustave temelječi želji svojih interesentov je ljubljanska Zbornica za trgovino, obrt in industrijo tudi na zadnji zagrebški gospodarski konferenci oglasila v svojih predlogih sledečo, na izenačenje trošarin merečo zahtevo: »Zahtevamo,

da se v novem zakonu o posrednih davkih, katerih načrt ministristvo izdeluje, uveljavi načelo popolnega izenačenja trošarin glede žganja in vina za celo ozemlje kraljevine.«

Predlog, katerega je pred kratkim poslala Generalna direkcija davkov gospodarskim korporacijam v izjavo, v polnem obsegu vpoštevata to zahtevo, ker predvideva razširitev obeh trošarin na celo državo. Po novem predlogu bodo trošarini zavezani sledeči predmeti:

sladkor, kava, pivo, vino, električna razsvetljava (žarnice), plin za razsvetljava, špirit, žganje, kisova kislina in bencin.

Trošarina ostane skoro za vse predmete v dosedanji izmeri. Zniža se le trošarina na bencin od 400 Din na 200 dinarjev za 100 kg, poviša pa trošarina na vino. Trošarina na vino znaša sedaj za 100 l navadnega vina 35 Din, za 100 l finega vina 800 Din in za 100 l mošta in drozge 25 Din. Po predlogu se trošarina za navadno vino in fino vino, ako nima preko 22,5 stopinj alkoholovitosti, določi na 100 Din, za mošt in drozgo pa na 25 Din. Vino, ki ima preko 22,5 stopinj alkoholovitosti, se obdačuje po alkoholovitosti. Povišek trošarine na vino je sicer znoten, vendar pa za ceno izenačenja še vedno sprejemljiv,

pod pogojem, da se omeji nalaganje prekomernih avtonomnih doklad na vse trošarine in ne samo na vino in da se opusti pobiranje tolikaj osovražene točilne takse, ki ni nič drugega nego pavšalno povišana trošarina.

Verjetno je, da bi gospodarski krogi za ceno takih pogojev sprejeli na sebe tudi novobreme, ker bi ga mogli vsaj delno kompenzirati z dokladami na trošarino in točilnimi taksami.

Za poenostavljanje kontrole pri žganjekuhi predvideva predlog za-

družne žganjarne, ki naj se ustanove v petih letih po uveljavljenju zakona. Trošarina se bo po ustanovitvi za drug pobirala v takih žganjarnah po kontrolnem aparatu ali zbirnem sodu. Dokler se zadruge ne ustanove, se bo trošarina na žganje pobirala na pripravljeno drozgo pred početkom žganjekuhe. Vsled tega bo po novem zakonu obvezna prijava o namakanju snovi za žganjekuho in o odtujitvi takih snovi. Dobitek alkohola iz drozge, od katerega bo odvisna izmera trošarine, se bo preračunil po posebni tabeli, katero izda ministristvo. Kotli ostanejo še nadalje izven trošarinske kontrole. Vprašanje obdavčevanja žganja ni povsem zadovoljivo rešeno, vendar pa že v tej obliki pomeni izdaten in zadovoljiv korak naprej.

Izmed dosedanjih trošarinskih predmetov se po novem zakonu opusti pobiranje trošarine na izvlečke iz esenca in na eterična olja ter na destilate nafte, katrana, premoga, parafinskih skrilavcev, ako se porabljajo kot sredstvo za pogon motorjev. Ti destilati ostanejo po novem zakonu še nadalje trošarini zavezani le, ako imajo glede gostote, plamtisča in frakcije gotove lastnosti, ki jih kvalificirajo za bencin.

Ostala določila novega predloga se gibljejo v mejah dosedanjih predpisov. Priznati pa moramo, da so v nekaterih ozirih novi predpisi vsaj deloma omiljeni in da bodo v novi obliki veliko preglednejši nego dosedaj, ko so raztreseni po raznih uradnih listih.

V splošnem moramo naglasiti, da predlog v sedanji obliki nudi zadovoljivo podlago za izenačenje državnih trošarin. Ako se finančna uprava ne bo postavila na intransigentno stališče glede predlogov, katere ji bodo stavile gospodarske korporacije, smemo upati, da dobimo v doglednem času zakon o državnih trošarinah, ki bo ustrezal gospodarskim potrebam.

Ministristvo financ kaže v zadnjem času posebno živahnost v svojem legislativnem delu. Komaj je spravilo pod streho zakon o neposrednih davkih, se je lotilo intenzivno nadaljnega dela. Kot sad tega dela imamo že predlog zakona o državnih trošarinah, v delu so pa še reforma taks, reorganizacija finančne uprave in predlog zakona o samoupravnih financah. Agilnost funkcionarjev, katerim je pod vodstvom državnega podtajnika g. Letice poverjeno legislativno delo v ministristvu financ, upravičuje upanje, da bodo v doglednem času legislativno urejene tudi te ponoge naše finančne uprave.

VPRAŠANJE REVIZIJE TRGOVINSKE POGODBE Z AVSTRIJO.

Kakor smo informirani, se je 18. t. m. vršila konferenca prizadetih ministrstev zaradi vprašanja nadaljevanja pogajanj za revizijo trgovinske pogodbe z Avstrijo. V ministrskem svetu prevladuje mnenje, da so zahteve avstrijske vlade nesprejemljive. Komite, ki je razpravljaj o zahtevah avstrijske vlade, pa se je postavil na stališče, da je treba pogajanja nadaljevati, da je potrebno tudi zagotoviti izvoz naše živine. Ministrski svet bo na eni svojih prihodnjih sej razpravljaj o tem, ali naj se pristopi k ponovnim pogajanjem za revizijo pogodbe na podlagi najnovejših zahtev avstrijske vlade, ali pa naj se te zahteve odbijejo.

Gospodarska poslovalnica pred sodiščem.

Zadeva Gospodarske poslovalnice bivše južne železnice je prišla končno pred sodišče. Pritožbe in prošnje, ki smo jih nešteto krat naslovili v zaščito legalne trgovine na merodajne faktorje, so naletele vedno na gluha ušesa. Ko se je šlo za to, ali je poslovalnica upravičena prodajati tudi nečlanom, se je trdilo, da je poslovalnica zasebno trgovsko podjetje, ko se je šlo za davčne, tarifarne in druge prostore, se je nasprotno trdilo, da je državna ustanova. Absurdnosti položaja, ki je uničila toliko samostojnih trgovskih eksistenc in davkoplačevalcev, se ni hotelo napraviti konec. Zadeva je prišla končno pred sodišče.

Med konsumenti poslovalnice, to je železničarji in med državnim erarjem je nastal spor o tem, komu naj pripade premoženje poslovalnice, ki se mora sedaj likvidirati. Tožbo je vložil upokojeni železniški uradnik J. K. proti Gospodarski poslovalnici, državnemu zakladu in devetim funkcionarjem poslovalnice. V tožbi se navaja, da se je poslovalnica ustanovila l. 1918 iz nekdanjih razdeljevalnic živil južne železnice. Južna železnica je dala poslovalnici 875.000 Din posojila, ki se ni obrestovalo. Ko je leta 1923 južna železnica prešla v upravo in last države, se je začela zanimati tudi za poslovalnico, o kateri trdi obtožnica, da se je smatrala za samostojen pravni subjekt, ki ni last južne železnice, temveč samo uslužbenec južne železnice, v kolikor so bili klienti te poslovalnice.

Iz tožbe izvemo nadalje, da je poslovalnica leta 1925 zidala lastno poslopje za 3 milijone dinarjev, da je vrnila izposojeni brezobrestni obratni kapital v iznosu 875.000 Din in da je plačala vso vrednost prevzetega inventarja v iznosu 693.000 Din.

Ministrstvo prometa je naročilo, da se ima poslovalnica 31. decembra 1917 likvidirati, a denar se ima vložiti v depozit, dokler ne bo sodišče razsodilo o lastninski pravici.

V tožbi se nadalje izvaja, da je poslovalnica juridična oseba, ker je samostojno prevzemala pravdne obveznosti in napravila

skoraj promet ene milijarde.

Pripominjamo, da ima poslovalnica danes, po cenitvah interesiranih strank, do 12 milijonov razpoložljivega kapitala!

Naravno, da reklamira država premoženje poslovalnice zase, ker je bila poslovalnica last južne železnice in je poslovalnica s podržavljenjem južne železnice prešla v last države.

Zelo značilno je zlasti to, da se je poslovodja poslovalnice, ki je sam uradnik državnih železnic, pri razpravi o svojih izjavah popolnoma strinjal s stališčem tožitelja.

Razsodba bo izdana pismeno in bomo po razsodbi o tem še pisali.

NORVEŠKA DOBI S 1. MAJEM ZLATO VALUTO.

S 1. majem dobi Norveška glede na dejstvo, da je njena kruna zopet dosegla zlato pariteto, zlato valuto. Norveška vlada je že izdala naredbo, po kateri bo s 1. majem norveška Narodna banka zopet zavezana zamenjati bankovce za zlato. Ta dolžnost banke je bila med vojno začasno suspendirana, istočasno bo zopet dovoljen svoboden izvoz zlata.

NOVA ZVEZA MED ATLANTSKIM IN TIHIM OCEANOM.

Ameriški kongres bo še v tem zasedanju razpravljaj o možnosti in sredstvih za gradnjo novega kanala, ki naj kakor Panamski, spaja Atlantski ocean s Tihim oceanom. Vse kaže, da se namerava kanal zgraditi po republiki Nikaragua. Novi kanal je prepotraben, kajti panamski kanal ne more več zmagovati vsega prometa, ki se še veča od dne do dne.

PROGA BEOGRAD—OBRENOVAC.

Nova železniška proga Beograd—Obrenovac bo do konca tega leta končana. Prihodnji mesec se začne že s polaganjem tračnic.

Položaj slovenskega združništva v letu 1927.

V četrtek se je vršil občni zbor Zadružne zveze v Ljubljani, najmočnejše slovenske združne organizacije. Zanimivo je poročilo, ki ga je dalo na občnem zboru načelstvo o splošnem položaju in o položaju zadruge.

Glede splošnega gospodarskega položaja pravi poročilo, da je bila lani v Sloveniji letina zadovoljiva, nad srednjo. Važna je za kmetstvo gospodarstvo dobra letina fižola, krompirja in zelja. Za fižol so se radi izvoza dosegle lepe cene, za krompir pa ni bilo izvoza in so cene padle. Isto velja za zelje. Lani je bil na Gorenjskem zelo bogat pridelek deteljinega semena. Vinski pridelek je bil po kakovosti dober, bilo pa ga je malo. Cene tudi tu ne odgovarjajo. Napram zadovoljivi letini pa je ugotoviti, da so bili nekateri okrajji zelo prizadeti od toče in suše.

Iz poročila posnemamo še:

Statistika posojil kaže naraščanje, kar samo ob sebi ne bi pomenilo ničesar slabega, če bi se v zvezi s tem tudi povečala rentabilnost. Posojila so znašala 1925 135, 1926 165 in 1927 339 milj. Din, vloge pa 316, 431 in 588 milj. Din. Ker je v tem naraščanju zadolževanja nevarnost, moramo iskati iz nje rešitve v boljši rentabilnosti kmečkega gospodarstva, kar se da doseči le s samopomočjo v dobrih produktivnih zadrukah. Mreža posojilnic v Sloveniji je že precej gosta in število njih le počasi raste. Le Prekmurje in Medjimurje sta še precej neorganizirana.

Obrestna mera za vloge se je gibala povprečno med 4½—6%, za posojila pa po 6½—8½%, napetost je šla torej precej čez postavljeni maksimum 1-5%. Zato je dolžnost posojilnic, da se zopet drže pravil, ki so ustava posojilnic. Ne delati dobička! Naše kreditne zadruge morajo nadalje skrbeti za vzgojo k varčnosti in ima zveza zanje že hranilnike. Zeleti je, da se organizira v večji meri delavsko varčevanje. Glede posojilnic naj velja: obresti za posojila naj se znižajo z izvedbo znižanja razlike in posojilnice naj iz svojih prebitkov skrbijo za gospodarski povzdig okoliša.

Blagovne zadruge so lani še preživljale deflacijsko krizo. V blagovnih zadrukah je prišlo do znatnih sanacij, ki jih bo mogoče le v teku časa in s požrtvovalnim sodelovanjem kreditnih zadrug izvesti. Iz izkušenj pa sledi, da si naj preskrbe ali strokovno vodstvo ali pa se omeje izključno na dobavo kmetijskih potrebščin. Dobro pa so delala konzumna društva zlasti l. del. kons. društvo v Ljubljani z 28 prodajalnami in l. del. kons. društvo na Jesenicah s 5 prodajnicami. Med delavci se sploh opaža več smisla za skupnost.

Mlekarskih zadrug je v zadnjih 2 letih prirastlo 10. Ugodni pogoji časi zanje so minuli in nastopila je doba krize. Leta 1927 so cene mleka padle za 30% in več. Zlasti pri siru je bila občutna nadprodukcija, kar so občutile zlasti mlade zadruge. Lani se je v Škofji Loki otvorila mlekarska šola, zaenkrat samo v obliki 5 mesečnih tečajev. To ustanovo je sedaj prevzel ljubljanski oblastni odbor. Mlekarsko združništvo čakajo težke in važne naloge.

Živinorejske zadruge tudi lani niso prišle do živahnega dela, z gotovostjo pa je pričakovati izboljšanja. Kmetijsko-strojne in elektro-strojne zadruge so lani poslovale lepo. Stavbne zadruge pridobivajo na pomenu. Stanje obrtnih zadrug se ni izpremenilo.

Priporočamo

„Kolinsko cikorijo“
domači in dober izdelek!

VPRAŠANJE DRŽAVNE AGRARNE BANKE.

Kakor poročajo iz Beograda se ima v bližnji bodočnosti razširiti delokrog direkcije za kmetijski kredit, in sicer potom osnovanja posebne državne agrarne banke, ki naj bi bila sestavni del direkcije za kmetijski kredit. V direkciji se baje še vršijo obširne priprave za osnovanje te banke. Direkcija za kmetijski kredit, ki je bila ustanovljena lani, ima kakor znano, na razpolago že preko 100 milijonov dinarjev, vendar pa še ni prišla dajati posojil in kreditov. Koliki iznos kreditov bo dobila od tega Slovenija, je še veliko vprašanje?

NAPISI NA PODRUŽNICAH JUGOSLOVENSkih BANK V ITALIJI.

Ministrstvo trgovine in industrije v Beogradu je prejelo od ministrstva inostranih del obvestilo, da je italijansko ministrstvo notranjih del izdalo prefektom v Julijski Benečiji in v Zadru potrebne navedbe za izdajanje dovoljenj podružnicam srbsko-hrvatsko-slovenskih bank, ki bi predložile prošnje, da smejo izstaviti svoje napise v obeh jezikih, t. j. v našem in italijanskem.

PRED USTANOVITVIJO MADŽAR-SKE PAROPLOVNE DRUŽBE ZA PROMET MED REKO, EGIPOTOM IN BLIŽNJIM VZHODOM.

Rimska »Tribuna« poroča, da se bliža večkrat izražena želja madžarskih izvoznikov, ki bi radi razpolagali za svoj pomorski promet z lastnimi parniki, svojemu uresničenju. Ker je bila izbrana Reka za sedež in izhodišče madžarskega pomorskega prometa, so se pričeli za ta promet zanimati tudi italijanski kapital in paroplovne družbe. Pod pokroviteljstvom madžarske in italijanske vlade je bil dosežen sporazum za ustanovitev nove paroplovne družbe »Hungaria«, pri kateri bodo sodelovale tudi paroplovne družbe »Adria«, »Levante« in Tržaški Lloyd. Nova družba, ki bo imela svoj upravni sedež v Budimpešti, svoj obratni sedež pa na Reki, namerava uvesti redno zvezo z Egiptom, Smirno in Carigradom. Ker bodo vzdrževali to zvezo mešani parniki, ki bodo sicer večinoma prevažali blago, bo v omejenem obsegu tudi potnikom mogoče potovati z Reke v Egipt, Smirno ali Carigrad.

BOJ BOLJŠEVIKOV PROTI ZASEBNI INDUSTRIJI.

V nasprotju s časopisnimi poročili boljševiska vlada sicer še ne namerava odpraviti »Nep-e« (Nep so začetne črke nove ekonomske politike, ki jo je vpeljal Lenin), da je pa po vseh znakih začela voditi nov boj proti zasebni trgovini in zasebni industriji. Značilna je izjava gospodarskega dnevnika sovjetske vlade »Ekonomičeskaje Žizni«, ki je te dni sledeče pisala:

»Nep« je bila prava gospodarska politika prehodne dobe, politika, ki je na zadovoljiv način rešila problem, ki ga je prehodna doba potisnila v ospredje, namreč problem razmerja med dvema razredoma; kajti samo na podlagi »Nep-e« bomo mogli socializem uresničiti. — Jedro sedanje dobe je v tem, da je prešel socialistični odsek — tu misli na nacionalizirano industrijo — k sistematični ofenzivi in da zmeraj bolj potiska v ozadje odsek zasebnih podjetij. V zadnjem času smo videli, da se je razmerje moči med obema razredoma spremenilo. Samo s pomočjo »Nep-e« se je mogel socializem utrditi in je mogel izriniti kapitalistične oblike.

Iz tega zavitega pisanja se jasno vidi, da boljševiski »Nep-e«, ki jo brezdvomno smatrajo za obremenitev gospodarskega življenja, sicer še ne nameravajo odpraviti, da pa hočejo še bolj kot dosedaj nastopiti proti zasebni iniciativi. Naj bo kakor hoče, brez zasebne iniciative ne bodo prišli nikamor naprej; to je pokazala dosedanja praksa v Rusiji sami najboljši, na tem stališču stoji tudi že vsi smotrenejši gospodarji v Rusiji, dasi tega javno še ne smejo priznati!

Industrijski razvoj Grčije.

V »Prager Presse« z dne 15. t. m. čitamo, da grškemu gospodarstvu niti domači krogi niti inozemstvo niso posvečali potrebne pažnje. Vzroka je iskati v raznih dejstvih: Grčija je stala kot pretežno poljedelska država, brez premoga in železa ter z omejenim teritorialno posestjo in maloštevilnim prebivalstvom na najnižjem nivou gospodarskega razvoja; deželi so manjkale za razvoj potrebne kapitalije in trajne notranje in zunanje politične težave so storile svoje, da Grčija ni dosegla onega gospodarskega napredka, ki se ga veselje druge države.

Sele od leta 1910 datira v Grčiji intenzivnejše gibanje na industrijskem polju. Slednje je v tesni zvezi z ugodnim izidom balkanskih vojn, v katerih je država pridobila na ozemlju, ki je nudilo možnost večjega industrijskega razmaha. Poleg tega pa se je v znatni meri pojačal konzum industrijskih proizvodov v vsej deželi. Svetovna vojska je prinesla istotako ugodne rezultate za Grčijo in nudila novih impulzov za industrijski napredek.

Leto 1920 pomeni v tem oziru za Grčijo gotov mejnik. Splošna tendenca vseh povojnih držav je bila, da si ustvarijo v interesu kar največje gospodarske neodvisnosti mogočno nacionalno industrijo. To stališče si je prisvojila tudi Grčija, pri čemer so ji nudili jako oporo in pomoč inozemski kapitali, ki so prišli v deželo od vojne sem pa do leta 1920.

Razne odredbe grške vlade v zaščito in v poživljenje domače industrije so pospešile razvoj slednje tako, da je odgovarjal potrebam dežele in bil v skladu z razvojnimi možnostmi. Če tudi se danes Grčija ne more meriti z industrijskim razvojem drugih zapadnih držav in je pojem grške veleindustrije še precej oddaljen, se mora vendar priznati, da poseda Grčija danes — 10 let po vojni — najbolj razvito industrijo izmed vseh balkanskih držav.

Glavni cilj grške oficijelne in zasebne gospodarske politike je podpiranje in negovanje onih industrijskih panog, ki so motivirane že po naravnih pogojih dežele in ki morejo uspevati brez ustvaritve umetnih ugodnih pogojev.

Iz navedenega razloga imajo prednost ona podjetja, katerih panoge morejo uspevati v vsej državi brez razlike. K tem je šteti živilsko industrijo, vstevši fabrikacijo špirita in vina; tem slede predilnice in tkalnice, fabrikacija orijentaliskih preprog, kemične tvornice, usnjarske, tobačna industrija in industrija za izdelavo stavbnega materiala.

Važno je omeniti, da razpolaga Grčija s ceninimi delovnimi silami, katerih življenjski standard je na zelo nizkem nivoju in katerih mezde daleko zaostajajo za onimi zapadnih držav. Ta pojav je v zvezi s preobljudenostjo, ki jo je povzročila zopetna vrnitev Grkov iz Male Azije ter rodila precejšnjo brezposelnost.

Tudi poljedelski položaj Grčije pospešuje razvoj dežele k industrijskemu centru, ki more preskrbovati s svojimi produkti dežele vzhodnega sredozemskega ozemlja.

Po uradni statistiki je štela Grčija v l. 1917 približno 2200 industrijskih podjetij večjega in manjšega pomena, ki so zaposlila 25.500 delavcev. Industrijski razmah dežele pa se je v naslednjih letih tako povečal, da štejemo v l. 1926 že 34.892 industrijskih podjetij s 145.000 delavci. Poudariti pa je, da so povzročila ta napredek predvsem manjša podjetja, dočim so večja naraščala le v manjši meri.

Koncem vojne 1918 je štela Grčija 2905 pomembnejših industrijskih podjetij, v katerih je delalo 60.000 delavcev.

L. 1921 je bilo ustanovljenih 122 novih, do konca 1926 pa je narastlo število na 460. Koncem l. 1927 je narastlo torej število važnejših grških podjetij na 3.516, od katerih je 200 akcijskih družb. Vrednost letne produkcije industrijskih predmetov je znašala l. 1917 8.000.000 funtov, leta

1925 19.000.000 in 1927 že 21.000.000 funtov.

Ta industrijski procvit, ki se je pojavil po ugodnem izidu vojne, pa je doživel občuten zastoj prvič v l. 1925 radi velikega pomanjkanja kapitala. Vsi napor, doseči ugodno rešitev tega problema, so se vedno izjalovili. Abnormalni politični položaj, nestanovitnost narodne valute in neurejeni vojni dolgovi so povzročili težko krizo v mladi grški industriji.

Radi tega so zavlačevali domači in inozemski kapitalistični krogi svoje investicije.

Šele ko se je ponovno zboljšala grška notranja politika in gospodarstvo, so pričela pogajanja med Londonom in Atenami, ki naj bi dovedla do potrebnega posojila in odpomogla primanjlovanju kapitala. Ta pogajanja so vedla do ustvaritve »Hellenic Corporation«, angleško-amerikanske grške družbe, katere akcijski kapital je znašal 1 milijon funtov šterlingov. Družba ima svoj sedež v Londonu, na njej pa so udeležene grška Narodna banka, Hambros bank Limited in banka Speyer & Co. v New Yorku. »Hellenic Corporation« nudi dolgoročne kredite samo grškim industrijskim podjetjem.

Težko je danes reči, v koliko more omenjena družba vplivati na razvoj grške industrije. Vendar je upati, da bo Grčija, potem ko je dosegla potrebna finančna sredstva, nadaljevala pot mirnega in uspešnega gospodarskega razvoja.

ZASTOPSTVA, PONUDBE IN POVPRASEVANJA.

Za nabavo ali zastopstvo blaga, vsakovrstnih novosti ali patentov, ki bi se mogli prodajati v srednji in severni Evropi se zanima neka tvrdka na Dunaju. Naslov dolžne tvrdke je interesentom na razpolago v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Vinskega sejma in vinske razstave v Beogradu (od 22. do 25. t. m.) se bo udeležilo 2000 razstavljalcev z okrog 5000 vinskih vzorcev iz vse države. Legitimacije za poset tega sejma, odnosno razstave se dobe pri velikem županu, oddelek za kmetijstvo, v Ljubljani in pri vseh sreskih glavarjih (sreskih kmetijskih referentih) ljubljanske oblasti po 12 Din. Legitimacija daje pravico na polovično vožnjo na železnici ter na brezplačno poskušanje vseh vrst razstavljenih vin (treba je le plačati za vstopnico in katalog 10 Din). Potovanje se lahko nastopi že 19. t. m., povratek pa se lahko podaljša do 28. t. m. Prekinjenje vožnje je dovoljeno.

Ivan Hribar:

Trgovina.

Ruski petrolej na svetovnem tržišču. Ruska petrolejska produkcija postaja vedno bolj važen faktor v svetovni produkciji te sirovine. Zato ni čuda, da je baš boj za ta petrolej povzročil hudo borbo med angleško-nizozemskim petrolejskim koncernom in ameriškim koncernom Standard Oil. Ruski izvoz mineralnih olj se je napram predvojnemu izvozu več kakor podvojil. Po najnovejši statistiki je ruski izvoz mineralnih olj leta 1926/27 znašal 2.038.000 ton napram 1.472.000 tonam v letu 1925/26, 1.310.700 tonam v letu 1924/25. V preteklem gospodarskem letu je izvozila Rusija največ mineralnih olj v Anglijo (537.200 ton), v Italijo (477.600 ton), v Francijo (386.100 ton), dalje v Nemčijo, Avstrijo in Češkoslovaško. Naša država z »boljševiško« Rusijo načeloma neče navezati nobenih stikov, zato moramo kupovati vse, kar pride iz Rusije, po posredovanju tretje države, seveda moramo zato plačati vse toliko dražje. Ali so to tudi načela smotrene gospodarske politike, ne vemo!

Za pospeševanje izvoza iz Novega Sada. Novi Sad je pred vojno izvažal mnogo povrtine. Po podatkih statistike, ki se je vodila pri tržnem uradu v Novem Sadu, se je izvozilo letno: 1800 vagonov mladega krompirja, 1500 vagonov zelja, 1000 vagonov paradižnikov, 1100 vagonov zelene solate, 800 vagonov zelenega fižola, 400 vagonov zelenega graha, 800 vagonov luka, 300 vagonov paprike in 140 vagonov razne druge povrtine. Zbog izpremenjenih razmer je ta izvoz silno padel, mogel bi se pa sedaj zopet znatno pomnožiti, ker pridejo večja vprašanja po tem blagu zlasti iz Gradca, ki kupuje sedaj v Italiji. Mestni svet grški se je obrnil na razne faktorije v Novem Sadu, da dobi poročila, po katerih cenah bi se moglo dovažati novosadsko povrtino v Gradec. Z ugodnimi železniškimi zvezami in povoljnimi tarifi bi se moglo sedaj mnogo tega blaga izvoziti na grški trg in mnogo tudi na dunajski.

Denarstvo.

Nova banka. V Vranji se osnuje nov denarni zavod pod imenom »Vrankska centralna banka d. d.« z delniško glavnico 2 milijonov dinarjev. Ustanovna skupščina se bo vršila 20. maja t. l.

Konec konference emisijskih bank. — Konferenca delegatov 25 emisijskih bank, ki se je vršila pretekli teden v Parizu, je 17. t. m. končala svoje delo. Konferenca je imela 9 sej, v katerih se je razpravljalo o načinu, po kojem bi se mogli razni tečaj denarja čim bolj izenačiti, da bi se izmenjava denarja olajšala.

V Španijo je dovoljen uvoz tujih vrednostnih papirjev. Španski ministrski svet

je dovolil, kakor se poroča iz Madrida, da se smejo uvažati inozemski vrednostni papirji v Španijo. To dovoljenje se tiče samo latinsko-ameriških vrednostnih papirjev in papirjev inozemskih družtev, katera imajo svoj sedež v Španiji.

Carina.

Predsednikova moč glede carin v Zedinjenih državah. — Vrhovno sodišče Zedinjenih držav je sklenilo, da je klavzula, po kateri se dovoljuje predsedniku, da sme zvišati ali znižati carinske tarife za celih 50 do 100 odstotkov, ustavnega značaja.

Promet.

Telefonska zveza z našimi otoki na Jadranu. — V ministruvstvu pošte in telegrafije je bil nedavno dovršen načrt o polaganju podmorskih kablov za direktno telefonsko zvezo z našimi otoki na Jadranu. S kabli bodo zvezani kraji: Supetar na Braču, Hvar in ostali kraji na tem otoku, Korčula, Veleluka, Rab, Vis, Jablanca in polotok Pelješac. Vsi kabli se bodo zvezali s splitsko in dubrovaško telefonsko centralo. Dražba za kablje je že razpisana.

Konferenca za vzhodno evropski promet. V Solnogradu se je otvorila konferenca za vzhodno-evropski in zapadno-evropski potniški in prtljažni promet. Na konferenci sodeluje 50 delegatov.

Ljubljanska borza.

Tečaj 20. aprila 1928	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	229175
Berlin 1 M	13:57	1360
Bruselj 1 belga	—	79355
Budimpešta 1 pengő	—	90222
Curih 100 fr.	1093:50	1096:50
Dunaj 1 šiling	7:9795	8:0095
London 1 funt	276:98	277:78
Newyork 1 dolar	56:70	56:90
Pariz 100 fr.	222:71	224:71
Praga 100 kron	167:93	168:73
Trst 100 lir	298:50	300:50

RAZNO.

Novi osnutek zakona o srednjih šolah. Po novem osnutku zakona o srednjih šolah bodo predvideni po novem zakonu v ravnateljstvo sedanjih ravnateljstev srednjih šol na predlog pristojnega odbora. Oni ravnatelji, ki ne bodo prevedeni in ki ne pristanejo na to, da bi postali zopet profesorji, bodo v enem mesecu vpokojeni. Ravnatelji in profesorji dobe po 32 letih službe pravico do polne pokojnine. Profesorji na gimnazijah v mestih, kjer so življenske razmere težje, bodo dobivali posebne doklade. Ravnatelji, ki nimajo stanovanj v šolskih poslopih, bodo dobivali doklade za stanarino. Redni profesorji bodo dobivali posebne mesečne doklade, da bi se mogli posvetiti izključno pedagoškemu delu. Učitelji te-

lovadbe in drugih predmetov, ki imajo 10 službenih let, bodo dobivali 300 Din mesečne doklade; profesorji, ki imajo nad 15 službenih let, 600 Din; ravnatelji nepopolnih srednjih šol do 20 službenih let 600 Din, nad 20 let pa 800 Din; ravnatelji popolnih srednjih šol do 20 službenih let 800 Din, nad 20 let pa 1000 dinarjev. Ako srednješolski profesor preide v drugo državno službo in se pozneje vrne, bo imel isto plačo, kakor če bi bil ostal na srednji šoli.

Gorki se vrne na Rusko. Prijatelji Maksima Gorkega, ki bivajo na krimskem poluotoku, so dobili od Gorkega pismo, v katerem jim poroča, da se v začetku maja vrne čez Carigrad v domovino. Najprej namerava dva tedna ostati v Alušt, kopališču na Krimu, odkoder bo potoval dalje v Moskvo. O priliki njegovega petintridesetega pisateljevanja je ukrenila sovjetska vlada, da se morajo brati v bodočem šolskem letu v vseh šolah sovjetske unije spisi slavljence Maksima Gorkega.

TRŽNA POROČILA.

Živinski sejem v Ljubljani (18. t. m.). Na ta živinski sejem je bilo prignanih 218 konj, 40 volov, 27 krav, 6 telet in 300 prašičkov za rejo; prodanih pa je bilo 35 konj, 21 volov, 24 krav, 4 teleta in 265 prašičkov za rejo. Cene so se nekoliko okrepile. Za kg žive teže notirajo: voli I. 9, II. 8, III. 7-50, krave debele 5 do 6 (boljše 7 Din), krave klobasariče 3-4, teleta 12-14; prašički za rejo 200 do 300 Din komad po velikosti. Za prašičke je bilo živahno povpraševanje.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 27. aprila t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg masti; do 20. aprila t. l. glede dobave krovne lepence; do 1. maja t. l. glede dobave 2000 kg strojnega olja. — Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 3. maja t. l. ponudbe glede dobave strojnega olja, cilindrovega olja, petroleja, tovozne masti, razne pločevine, železa, vijakov, ključavnic, tračnikov, žičnikov, zavornjakov za lokomotive in vodokazalnih armatur. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 8. maja t. l. pri Inženjerskem oddelku Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede oddaje dovršitve vojašnice v Škofji Loki. — Dne 8. maja t. l. pri Ministrstvu vojske in mornarice, oddeljenje za mornarico, v Zemunu glede dobave 2500 ton briketov; dne 9. maja t. l. glede dobave raznega tehničnega materiala, raznih kovin in motociklov; dne 10. maja t. l. pa glede dobave tramov in raznega materiala za iste.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, interesentom na vpogled.

Moji spomini.

Z Gregorčičem sem kasneje ostal v stalnih stikih. Dopisoval sem si z njim in obiskaval sem ga pogosto. Tudi župnik Vrhovnik, s katerim je Simon Gregorčič bil v najintimnejših prijateljskih razmerah, obiskal ga je nekoč v moji družbi. Večkrat sva bila pri njem z Vatroslavom Holcem in s profesorjem Franom Erjavcem. Le temu poslednjemu pošiljal je Gregorčič vse svoje pesmi v cenzuro. Smatral ga je za svojega najboljšega prijatelja ter mu je zato, ko ga je prezgodnja smrt položila v grob, zapel ono prekrasno posmrtnico, ki spada med prve bisere njegovih poezij. Tudi jaz sem po Gregorčiču stopil v prijateljske odnose s Franom Erjavcem in le ta mi je pošiljal za »Slovana« jako znamenite politične članke, ki so vzbujali mnogokrat pravo senzacijo.

Ljudstvo v okolici, katerega velika večina v svoji preprostosti ni vedela, kakošno odlično mesto v sodobni literaturi in v kulturnem življenju našega naroda zavzema Simon Gregorčič, ki torej ni vedelo, da je v njegovem imenu posebljenega nekaj, kar se visoko dviga iznad vsakdanjega življenja, nazivalo je hribskega posestnika Hribarja. Gregorčiču delalo je to veliko veselje. Ko mi je to pripovedoval, dejal mi je, da sva prišla v »imensko zlahto.« — Nekoč sem imel opravka v Renčah. Ker se mi je mudilo domov, nisem mogel na Hrib, da pozdravim prijatelja. Zato napišem na posetnico: »Dragi brate! Dasi sem bil v Tvojej bližini, nisem mogel k Tebi. Zato Ti pošiljam iskrene pozdrave.« To posetnico izročim nekemu možu s prošnjo, naj jo nese Gregorčiču. Prišedši vrh Hriba, najde Gregorčiča pred hišo in zakliče mu že od daleč: »Vaš brat je bil v Renčah. Pozdrave od njega Vam pri-

našam.« Gregorčič gleda ga debelo; ko se pa ozre na mojo posetnico, zakrohoče se na glas. Dobri Renčan je spetoma čital, kaj sem bil na posetnico napisal in izkombinoval je, da sem Gregorčičev krvni brat. Saj ga itak ni poznal drugače, ko pod imenom Hribar.

Ker sem želel, da si Gregorčič ogleda tudi nekoliko sveta, izposloval sem mu nekoč v »Slovenskem pisateljskem društvu« podporo za potovanje po Dalmaciji in Črni gori. Pričakoval sem, da ta pot postane vrelo novih pesniških tvorb; a to pričakovanje se mi žal, ni uresničilo. Njegova lirsko navdahnjena duša ni imela smisla za zunanje impulze. — V »Slovenskem pisateljskem društvu« sem tudi izposloval, da je Gregorčič postavilo v njegovo hišo na Hribu lično peč, ker je tožil, da ga rado zebe. Izza te peči mi je poslal še posebno pesmico, v kateri se mi za ljubeznivo posredovanje zahvaljuje. A peč mu žalibog ni dala več toplote, katero so njegovemu telesu leta odnesla.

Gregorčič me je nekaj krat o priliki mojih obiskov na Gradišču spremil v Gorico. — Nekoč sem bil pri njem v oni dobi, ko se je bil spustil v politično pesnikovanje za dr. Antona Gregorčiča proti Andreju Gabrščku in dr. Henrikumu Tumi. Tistokrat je rad zahajal v Gorico, da se v družbi političnih somišljenikov malo porazgovori in nabere novega gradiva za »Sršenec«. Iz njegovega pripovedovanja sem posnel, da mu je laskalo, ako je našel koga, ki je njegove »sršenec« hvalil. Kljub temu sem mu »Pri treh kronah«, kjer sva sedela pri kozarcu furlanca, z zgovornimi besedami odsvetoval, da bi se na ta način vtikal v dnevni politični boj ter sem ga spomnil, kako je svoje dni sam obsojal Stritarja, da se je dal Sukljuetu zapeljati ter si je na ta način pokvaril svoj prejšnji dobri sloves. Gregorčiča je — dasi je bil sicer jako trmast — ta argument prepričal: »Prav imaš,« dejal mi je, »odslej nič več!« In res je od tega dne ostal gluh za vsa prigovarjanja in vabila ljudi, ki so se zbirali okoli »Gorice«.

S Simonom Gregorčičem sestala sva se nekaj krat tudi v Ljubljani, ker me je vselej obiskal, kadar je tje kaj prišel. Obečal mi je pa tudi večkrat, da me obišče v Cerkljah. To obljubo izpolnil je zadnje leto svojega življenja v mesecu juliju. Ko da bi bil slutil, da mu potekajo dnevi življenja, podal se je bil takrat iz Gorice, kamor se je bil preselil s Hriba potem, ko je tamošnje svoje posestvo prodal, na pot, da obišče Naceta Gruntarja v Ribnici, Ivana Vrhovnika v Ljubljani, mene v Cerkljah in župnika Aljaža na Dovjem. Ko je nekoliko dni bil v Ribnici, kjer sta ga notar in njegova ljubezniva soproga jako veselo sprejela, in po pordnevnem bivanju pri župniku Vrhovniku, pripeljal se je najboljšje volje v Cerklje. Tam mu je bilo v posebno veselje, da je mogel pestovati mojo vnučko Tatjano, ki ga je spominjala Puškinove Tatjane v »Jevgeniju Onjeginu«. Na večer njegovega prihoda čital je, ko je imel malo Tatjano v naročju, v originalu — poln pesniškega zanosa — pismo Tatjane do Onjegina. Žal, da mu je bilo moje gostoljubje že tretji dan po neki osebi tako zagrenjeno, da sta se njegova občutljiva duša in njegovo mehko srce uprla proti nameravanemu večdnevnomu bivanju v Cerkljah. Pri poslovilnem obedu deklamoval je s solzami v očeh Simon Jenkovo »Gorje, kdor nima doma...« in nikakor ga nisem mogel pregovoriti, naj sodi ljudsko hudobijo tako, kakor zasluži. Odpeljal se je; a ona netaktnost zlobne duše uplivala je tako hudo nanj, da pri župniku Aljažu že ni hotel ostati več čez noč, temveč da ga je samo pozdravil in se potem odpeljal nazaj v Gorico.

Par mesecev na to zatisnil je za vedno oči. Poslednjo ljubav izkazal sem mu s tem, da sem kiparja Peruzzijsa poslal v Gorico z naročilom, naj sname njegovo smrtno masko. Le-to hranim za slučaj, da se porabi takrat, kadar se slovenski narod spomni, da je temu duševnemu velikanu dolžan postaviti spomenik.

(Dalje prihodnjak.)

VINO CET

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega vina.Tehnično in higijenično
najmoderneje ureje-
na kisarna v Ju-
goslaviji.

Pisarna:

Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!

VELETRGOVINA

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

špecijsko
blagoraznovrstno žganje,
moko in deželne pri-
delke. - Raznovrstno

RUDNINSKO VODO

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom.Ceniki
na razpolago!

Bolniki v čitajte!

Ravnokar je izšel en poučljiv spis. V njem se razpravljajo mnoge dolgoletne izkušnje o vzrokih, nastanku in zdravljenju živčnih bolezni. Jaz pošljem vsakemu ta evangelij o zdravju popolnoma zastonj, ako piše na spodaj stežeči naslov. Tisočera zahvalna pisma dokazujejo edino obstoječi uspeh neumornega, vestnega preiskovalnega dela za dobrobit trpečega človeštva. Kdor spada k tej

veliki množici živčno bolnih,

kdor trpi na raztresenosti, tesnobnem čutu, slabem spominu, nervoznem glavobolu, pomanjkanju spanja, motenju prebave, preobčutljivosti, bolečinah v udih, na splošni ali delni telesni slabosti ali na drugih nešteti pojavih,

si mora preskrbeti mojo tolažilno
knjižico.

Kdor jo pozorno bere, bo dobil pomirjevalno prepričanje, da še obstaja eno-
stavna pot do zdravja in veselja do življenja. Ne čakajte in pišite še danes!

ERNST PASTERNAK, BERLIN S. O.

Michaelkirchplatz 13, Abt.: 20.

* BALDA - KONTE *

FRANCE - JOURNALE

KULSKE ZVEZKE, MAPE

OBJEMALNE KNJIŽICE

REALNE BLOKE LTD.

vsi po izredno nizkih cenah

KNJIGOVEZNICA

K. T. D.

V LJUBLJANI

ROZTARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE.

Trajno in koristno, primerno darilo so

šivalni stroji
in kolesa

znane

„Gritzner“ in „Adler“

v razni opremah. — Edino le pri

Josip Petelincu
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Oglejte si razstavo brez ob-
veznosti nakupa. — Tudi na obroke.
— Večletna garancija. — Pouk v
vezenju brezplačen.

Pristni in pravi Kavčičev in pravi

Rastlinski
želodčni liker

znan in preizkušen kot zanesljivo
domače zdravilo že nad 20 let,
izdeluje in dobavlja

EDINOLE

Rastlinska destilacija »FLORIAN«
(Izdelaevalec Edmund Kavčič)
družba z o. z. v Ljubljani
Gospodarska cesta št. 13 (Kolizej)

Vaska pristna steklenica je opre-
mljena z originalnim podpisom:
Za pristnost jamči:

Edmund Kavčič
Varujte se ponaredov, ki se prodajajo
namesto pristnega
Kavčičevega »Floriana«!

Trgovci!

je najboljšo
namizno olje.Stalno v zalogi v vele-
trgovinah v Ljubljani.

Zastopnik:

I. Schuster, Ljubljana

Telefon 2649.

VELETRGOVINA

kolonijalne in špecijske robe

IVAN JELAČIN

LJUBLJANA

Zaloga sveže pre-
žene kave, mletih
dišav in rudninske
vode.

Točna in solidna
postrežba!

Zahtevajte cenik!

TOVARNA PERILA TRIGLAV, LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 8, nasproti hotela Štrukelj
priporoča veliko izbiro moškega perila po konkurenčnih
cenah. — Izdeluje se tudi po naročilu.

Brajovali: Krispercoloniale Ljubljana. - Telefon šte. 2265.

ANT. KRISPER COLONIALE

Ljubljana.

Lastnika: ALOJZIJ LILLEG in JOS. VERLIČ.

Veletrgovina kolonijalne robe.

Velepražarna kave.

Mlini za dišave.

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka.

Mineralne vode.

Ceniki na razpolago. — Točna postrežba.

Trgovci, oglašajte v „Trgovskem listu“!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ustanovljena leta 1889.

Telefon šte. 2016.

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Poštni ček 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA

Stanje vložnega denarja
nad 300 milijonov dinarjev.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer
proti najugodnejšemu obrestovanju. — Hranilnica plačuje zlasti za vloge
proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Stanje vložnega denarja
nad 1.200 milijonov kron.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana
z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.